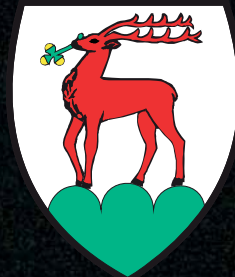

Biuletyn Jeleniogórski

BEZPŁATNY MIESIĘCZNIK INFORMACYJNY
ISSN 1898-8059

Jelenia Góra

1108-2008

NR 11

LISTOPAD 2008

ILUMINACJE

ZABYTKOWYCH OBIEKTÓW
TRAKTU ŚRÓDMIEJSKIEGO
W JELENIEJ GÓRZE

Projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu
Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Inicjatywy Wspólnotowej
INTERREG III A Wolny Kraj Związkowy Saksonia
– Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie)

Zapraszamy w dniu

14 listopada 2008 roku o godz. 16.00

na otwarcie wystawy fotograficznej

„Z Jeleniej Góry przez Jelenią Górę do Jeleniej Góry”,

która odbędzie się w Klubie Nauczyciela przy ul. Bankowej 15

Jest ona relacją z wyprawy szlakiem Jelenich Gór tj. dwóch wiosek i dwóch leśniczówek o nazwie Jelenia Góra. Wystawa przygotowana z okazji jubileuszu 900-lecia miasta prezentuje fotografie Bolesława Osipika. Wyprawa odbyła się w dniach 9-25 sierpnia br.

Bolesław Osipik zwany „rowerowym ambasadorem Jeleniej Góry”, jest jej mieszkańcem od roku 1949. Od szkoły podstawowej uprawia turystykę rowerową, zwiedzając ciekawe miejsca w Polsce i Europie, promując przy tym Jelenią Górę.

Objechał Niemcy, Czechy, Belgię, Holandię, Austrię, Słowację, Grecję oraz Polskę, którą przemierzył wzdłuż i wszerz trzy razy. Do tej pory przejechał 282 923 km.

Wystawa ta będzie eksponowana do 14 grudnia 2008 r., od poniedziałku do piątku w godz. 12.00-14.00, a po uzgodnieniu telefonicznym w godzinach od 14.00-17.00. Wstęp wolny.

Organizatorem wystawy jest Bolesław Osipik
Tel. 075 64-20-370

SPIS TREŚCI

900-lecie Jeleniej Góry
Jeleniogórskie majątki, czyli jak
mieszczanie stali się feudałami

1

Wydarzenia
Otwarcie Książnicy Karkonoskiej

3

Dolnośląski Klucz Sukcesu dla
MM „Dom Gerharta Hauptmanna”

5

Z Urzędu Miasta
Bezpłatne badania profilaktyczne
dla mieszkańców

7

Elektroniczny System Obiegu
Dokumentów

8

Zbiórka odpadów

10

Krokus Jazz Festiwal

13

Prezentacje
„Pogoda Jesień” DPS

14

Ciekawostki
Muzuem w Cieplicach cz. 1

16

Miejski Rzecznik Praw Konsumenta
Jak mądrze pożyczać pieniądze

18

Turystyka rowerowa
Trasa z Jeleniej Góry do Karpacza

20

Jeżeli chcecie Państwo wyrazić swoje uwagi i opinie, bądź wskazać tematy i zagadnienia jakie winny znaleźć się w Biuletynie prosimy o ich przekazanie na adres:

**Wydział Promocji i Polityki Informacyjnej • Urząd Miasta Jelenia Góra • Pl. Ratuszowy 58 • 58-500 Jelenia Góra
tel. 075 75 46 152 lub na adres e-mail: biuletyn@jeleniagora.pl**

DTP: AD REM Jelenia Góra, tel. 075 75 222 15 • Druk: Drukarnia „APLA” Łomnica, tel. 075 71 30 818 Nakład 5000 egz.

Jeleniogórskie majątki, czyli jak mieszczenie stali się feudałami

Przyzwyczajiliśmy się patrzeć na miasto jako na konkretny obszar, który w średniowieczu z reguły był otoczony murami, a w potem, podobnie jak i obecnie, posiadał konkretne granice, dokładnie wyznaczone na mapach, a czasem także w terenie. Jednak miasto to przede wszystkim ludzie – społeczność zamieszkująca określony obszar, poddana wspólnemu prawu, jak również posiadająca określone przywileje. Miasto to także gospodarka, dawniej nawet coś na kształt dobrze funkcjonującego przedsiębiorstwa, osiągającego dochody, które lokowane są w różnych interesach. Od średniowiecza bogatsze miasta lokowały swoje dochody m.in. w ziemi, kupując nie tyle grunty, co folwarki a nawet całe wsie. W ten sposób mieszczenie, reprezentowani przez swoją Radę, stawali się jednocześnie feudałami. Nie inaczej było w Jeleniej Górze.

Już w 1416 r. jeleniogórska Rada Miejska nabyła, od Hansa i Marka Geislerów, sąsiednią wieś Cunnersdorf, zwaną czasem dzisiaj Kunicami. Był to obszar zajmujący dziś tereny między Pijawnikiem i ul. Jana Sobieskiego a zajezdnią MZK. W latach 1433 i 1475 miasto nabyło zamek, stojący na obecnym Wzgórzu Bolesława Krzywoustego oraz należące doń folwarki. Pod koniec XV w. Jelenia Góra stała się też właścicielem dwóch kolejnych wsi, kupując w 1491 r. Strupice (dziś zabudowania ciągnące się głównie wzdłuż ul. Wiejskiej i wschodnia część Zabobrza), które wraz z majątkami w Grabarach (dziś wschodnia część ul. Wincenego Pola) kupiono od Kunze von Hochberga, płacąc mu za nie 2200 guldenów węgierskich. W 1506 r. miasto nabyło z kolei Jeżów Sudecki od Antoniusa Schoffa, zapewne jednego ze znanej potem rodziny Schaffgotschów, zwanego Rappel Gottsche, który otrzymał ją z kolei od Christopha von Czirn. Jeżów Sudecki był szczególnie ważnym dla gospodarki Jeleniej Góry, gdyż tu właśnie w XVI stuleciu rozwinęło się kopalnictwo kruszców, z którego miasto starało się ciągnąć pewne dochody. Najpierw w 1515 r. powstała tu płóczkarnia złota, a potem uruchomiono kopalnię srebra. Zamknięto je z powodu nierentowności w 1594 r. Nic więc dziwnego, że po tych niezbyt udanych inwestycjach przemysłowych miasto postanowiło dalej lokować swój

majątek w gospodarce rolnej, kupując kolejne folwarki i wsie. Musiało jednak z tym poczekać do końca wojny trzydziestoletniej (1618-1648), która zrujnowała nie tylko jego zabudowę, ale także całą dotychczasową gospodarkę miejską.

Po tym, gdy jeleniogórzanie otrząsnęli się z wydarzeń wojennych i odbudowali zniszczone dobra, a te zaczęły przynosić zyski, zwiększone rozwijającą się produkcją płócienniczą, zdecydowali się na kolejne zakupu majątków ziemskich. W 1667 r., korzystając z kredytu w wysokości 1000 talarów, Rada Miejska nabyła od Melchora Albrechta folwark we wspomnianym już Cunnersdorfie. W 1679 r. Rada ponownie wzięła pożyczkę w wysokości 1000 talarów, udzielonej przez braci Balthasara i Philippa Schönów z Lubomierza. Tym razem pieniądze ulokowane zostały w majątku rycerskim we wsi Czarne, odkupionym od Ernsta von Nimptscha ze Świerzawy. Jednocześnie własnością miasta stał się renesansowy Dwór Czarne. Za pozostałą część pożyczki mieszczenie kupili od Ernesta z Niemczy, nieco odległą, bo położoną u stóp Rudaw Janowickich, niewielką wieś Krogulec.

W ten sposób Jelenie Góra stała się prawdziwym posiadaczem ziemskim, podobnie jak większość szlachty, czyli rycerstwa. Nic więc dziwnego, że gdy po zawierusze wywołanej wojną trzydziestoletnią, mieszczenie fałszowali dokument nadający herb Jeleniej Górze, to od wieków istniejącego wizerunku jelenia, w tarczy herbowej dodali nie tylko labry, ale również koronę i klejnot, przysługujące wyłącznie herbom szlacheckim. Oczywiście Jelenia Góra zmuszona była też do powinności feudalnych na rzecz monarchy. Poza podatkami był to np. obowiązek wystawiania wojska. I tak w 1618 r. miasto wystawiło kontyngent składający się z 5 konnych i 12 pieszych żołnierzy.

Posiadane majątki z reguły nie były zarządzane bezpośrednio przez przedstawicieli Rady Miejskiej, lecz oddawano je w dzierżawę za konkretny czynsz. I tak, np. w 1695 r., folwark Czarne wydzierżawiono na 3 lata za sumę 1450 talarów.

W sumie do Jeleniej Góry należało 6 wsi lub ich znacznych części, a konkretnie: Cunnersdorf (Kunice), Czarne, Grabary, Jeżów Sudecki Krogulec i Strupice. Wszystkie podlegały miastu

nie tylko w sprawach rolnictwa, ale także i innych spraw gospodarczych, jak młyny, produkcja i sprzedaż mięsa oraz piwa. Jedynie Krogulca, który był niewielką miejscowością i położoną w znacznym oddaleniu od Jeleniej Góry, nie obowiązywały wszystkie miejskie przepisy. Wsie te nie były też w pełni objęte miejskim sądownictwem, gdyż w swej części były zobowiązane wypełniać świadczenia feudalne na rzecz dworów szlacheckich, które posiadały własne uprawnienia sądownicze. Jednak mieszkańcy Cunnersdorfu, Jeżowa Sudeckiego i Strupic w tym względzie niemal w pełni podlegali Jeleniej Górze, wypełniając jednocześnie świadczenia feudalne na rzecz miasta. Świadczenia te nie były jednak zbyt uciążliwe. Dotyczyły one bowiem nie tyle prac rolnych, co ograniczały się głównie do robót budowlanych przy wznoszeniu lub remontach budynków publicznych, murów obronnych, młynów, jak również naprawianiu szkód, powstałych np. na skutek powodzi lub innych kataklizmów, na drogach i mostach. Ponadto ludność wiejska była wykorzystywana często do utrzymania porządku, czyli sprzątania miasta. Świadczenia te były często bezwymiarowe, to znaczy, nie określano ilości obowiązkowych dniówek, a to z tego powodu, że nie można było przewidzieć, jakie i ile szkód wyrządzą powodzie, lub jak szybko i często będzie trzeba remontować jakiś budynek publiczny. Wiadomo jednak z kronik, iż pewne zasady były tu określone. I tak każdy mieszkaniec Jeżowa Sudeckiego musiał odpracować rocznie 8 lub 9 dniówek, a mieszkaniec Cunnersdorfu miał do odpracowania na rzecz miasta 10-12 dniówek. Z kolei Czarne i Grabary nie musiały sprawować świadczeń, gdyż wykupiły się od nich. W zamian, ich mieszkańcy, według starego obyczaju, musieli dostarczać do obradującego w Grabarach sądu i rachmistrzom miejskim podczas ich pracy, w geście szacunku, zupę ryżową oraz inne posiłki. Stare podania głosiły, iż gdyby zapomnieli o tym obowiązku, oni i ich potomkowie na zawsze utracą wolność.

Pod koniec XVIII w. liczba mieszkańców wsi należących do Jeleniej Góry wynosiła łącznie ponad 6 tysięcy osób, czyli mniej więcej tyle, ile mieszkało w samym mieście. W swojej kronice z 1798 r. Hensel podał, iż najwięcej, bo 275 domów znajdowało się w Jeżowie Sudeckim, potem był Cunnersdorf z 225 budynkami mieszkalnymi, następnie Strupice posiadające 160 budynków, Czarne z 82 domami, Grabary mające 59 gospodarstw i wreszcie Krogulec liczący zaledwie 41 zagród. Bardziej szczegółowe dane przedstawił Hensel w specjalnej tabeli, którą i tu zamieszczamy:

Miejscowości	Mężczyźni	Kobiety	Dzieci	Parobkowie	Mieszkańcy ogółem
Jeżów Sudecki	512	557	799	233	2101
Cunnersdorf	413	422	706	154	1685
Strupice	277	292	427	161	1157
Grabary	110	125	233	47	515
Czarne	113	115	232	38	498
Krogulec	50	53	93	22	218
Łącznie	1475	1564	2490	655	6178

Oczywiście, poza zakupem wsi i folwarków rolnych, samo miasto także się rozrastało, „wyprowadzając” zabudowę poza mury miejskie i tworząc trzy przedmieścia: Zamkowe na terenie obecnych ulic: Podwale, Obrońców Pokoju i Jana Sobieskiego; Przedmieście Ulicy Długiej na terenie obecnego pl. Niepodległości i ulic Wolności, Józefa Piłsudskiego, Groszowej i Kasprowicza; oraz Przedmieście Wojanowskie, obejmujące głównie obecną ul. 1 Maja z jej przyległościami, jak ul. Kilińskiego. Jednak rozwojowi przestrzennemu samego miasta wypada poświęcić odrębny materiał.

Iwo Łaborewicz

Jeleniogórska komunikacja miejska w dniu 1 listopada 2008 r.

Linia Nr 1 – autobusy kursują wg rozkładu jazdy obowiązującego w niedziele. **W Jeleniej Górze, na odcinku Podchorążych – Orzeszkowej, w godz. 11:00-15:30 będą kursowały dodatkowe dwa autobusy.**

Linia nr 12 – w dniach **25-26 października** oraz w dniu **1 listopada** autobusy będą kursowały wg rozkładu jazdy obowiązującego w dni robocze.

Linia nr 15 – autobusy będą kursowały wg rozkładu jazdy obowiązującego w soboty.

Linia Nr 16 – w godz. 11:00-15:30 będzie kursował jeden autobus wg rozkładu jazdy obowiązującego w soboty.

Linia sezonowa: „Zabobrze – Nowy Cmentarz” – od godz. 8:00 do godz. 18:00 wahadłowo kursuje 6 autobusów o dużej pojemności ze średnią częstotliwością, co 10 minut – odjazd sterowany przez pracowników Nadzoru Ruchu.

Trasa przejazdu: Kiepur – Bacewicz – Ogińskiego – „Rondo” Różyckiego – Drzymały – Osiedle Robotnicze – Podwale – Bankowa – Matejki – Sudecka „Nowy Cmentarz” – Czarneleska (pętla).

Wejście do autobusu **Linii sezonowej** możliwe tylko po okazaniu uprawnienia do przejazdu bezpłatnego, biletu miesięcznego, skasowaniu biletu jednorazowego bądź po zakupieniu biletu u kierowcy.

Autobusy **Linii sezonowej** nie zatrzymują się na przystankach „Sudecka Koszary” i „Sudecka Działki”.

Autobusy pozostałych linii w dniu 1 listopada 2008 r. kursują zgodnie z rozkładem jazdy obowiązującym w niedziele i święta.

UWAGA!!! W autobusach będzie prowadzona wzmożona kontrola biletowa.

Uroczyste otwarcie Książnicy Karkonoskiej

6 października 2008 roku, pierwsze piętro Jeleniogórskiego Centrum Informacji i Edukacji Regionalnej – Książnicy Karkonoskiej pękało w szwach. Oficjalne i uroczyste otwarcie jeleniogórskiej biblioteki zgromadziło sporą rzeszę gości, ponad dwustu czytelników i przyjaciół tej instytucji. Przyszli Ci, którzy zauważają potrzebę funkcjonowania tak nowoczesnej placówki w naszym mieście oraz Ci, od których jakość tej działalności zależy.

W przestronnych pomieszczeniach Książnicy Karkonoskiej spotkali się bibliotekarze, przedstawiciele władz świeckich: miasta, powiatu, województwa i kościelnych, pracownicy instytucji kultury, samorządowcy, urzędnicy, pedagodzy, artyści, biznesmeni, politycy jednym słowem czytelnicy, byli goście z Polski, Czech i Niemiec. Wszystkich zgromadzonych powitał Dyrektor Jeleniogórskiego Centrum Informacji i Edukacji Regionalnej – Książnicy Karkonoskiej, Marcin Zawila, ksiądz proboszcz Bogdan Żygadło z parafii św. Erazma i Pankracego poświęcił słowem i wodą nową siedzibę biblioteki, a najaktywniejsi z najmłodszych czytelników przecięli wstęgę, symbolicznie otwierając Książnicę Karkonoską dla naszych czytelników.

Po krótkim zwiedzaniu działów biblioteki, prezentowanych przez pracujących w nich bibliotekarzy, goście udali się do Sali koncertowej Filharmonii Dolnośląskiej w Jeleniej Górze. Dyrektor Książnicy Karkonoskiej Marcin Zawila opowiedział o tym, jak powstawała nowa siedziba jeleniogórskiej biblioteki, przemawiał Prezydent Miasta Jeleniej Góry – Marek Obrębalski, Starosta Jeleniogórski – Jacek Włodyga, Sekretarz Generalny Stowarzyszenia Biblioteka-

Przecięcie wstęgi

rzy Polskich – Maria Burchard, Dyrektor Dolnośląskiej Biblioteki Publicznej im. T. Mikulskiego we Wrocławiu – Andrzej Tyws, Barbel Wienrich i Christian Leutemann, partnerzy biblioteki z Niemiec. Wszyscy podkreślali, jak

Goście

ważna jest nowoczesna biblioteka w kształtowaniu się społeczeństwa informacyjnego i docenili trud włożony w rozbudowę Jeleniogórskiego Centrum Informacji i Edukacji Regionalnej Książnicy Karkonoskiej. Uroczystość uświetnił lirycznym koncertem kwartet smyczkowy Filharmonii Dolnośląskiej w Jeleniej Górze.

Poświęcenie

Oficjalne otwarcie Książnicy Karkonoskiej zakończyło się skromnym poczęstunkiem w Galerii Małych Form. Goście mieli okazję porozmawiać, wymienić się uwagami, wrażeniami, jeszcze raz zwiedzić bibliotekę, odnowić znajomości i kontakty... na tle wystawy malarstwa Dariusza Milińskiego, dokumentującej rozbudowę biblioteki oraz wystawy wydawnictw Centrum Informacji Turystycznej i Kulturalnej, które obecnie jest działem Książnicy Karkonoskiej.

Uroczyste otwarcie Książnicy Karkonoskiej mamy już za sobą. Na zaproszenie organizatorów przybyło wielu gości. Wielu z nich przyniosło ze sobą prezenty, za które gorąco dziękujemy. Wzbogacą księgozbiór biblioteki i pozostaną piękną pamiątką tego wydarzenia. Pozostaje nadzieja, że wszyscy wspaniali goście na stałe zwiążą się z instytucją, jako czytelnicy i będą wspierać bibliotekarzy w ich codziennej pracy. Do zobaczenia w bibliotece.

Joanna Jagodzińska
Dział Instrukcyjno-Metodyczny
Książnicy Karkonoskiej

Zdjęcia z uroczystości na stronie biblioteki:
<http://biblioteka.jelenia-gora.pl>

PREZENTACJA JELENIEJ GÓRY W BRUKSELI

14 października w Brukseli odbyła się prezentacja pod nazwą „Dwa oblicza Dolnego Śląska, Jelenia Góra – Wrocław”. Prezentację zorganizowali Biuro Regionalne Województwa Dolnośląskiego w Brukseli wraz z Polską Organizacją Informacji Turystycznej, przy współpracy Miasta Jelenia Góra i Miasta Wrocław oraz linii lotniczych Ryanair. Prezentacja odbyła się na statku Vivaldi, pływającym po brukselskich kanałach. Wraz z naszym miastem, z regionu jeleniogórskiego, swoją ofertę zaprezentowało dwóch tour operatorów: Fundacja Doliny Pałaców i Ogrodów Kotliny Jeleniogórskiej i Fundacja Partnerstwo Ducha Gór. Zaproszenie dla tych organizacji wystosował Urząd Miasta Jelenia Góra, decydując się tym samym na rozszerzenie oferty prezentowanej podczas tego wydarzenia o atrakcje związane z całym regionem jeleniogórskim. Oprócz strony polskiej, w prezentacji wzięli udział przedstawiciele belgijskich biur turystycznych, a także miejscowi dziennikarze prasy branżowej. Podczas rejsu przedstawiciele obu stron mieli możliwość nawiązania współpracy w zakresie organizacji podróży i pobytu na Dolnym Śląsku turystów belgijskich.

Podczas imprezy przeprowadzony został również konkurs, którego zwycięzca, przedstawiciel brukselskiego tour operatora, specjalizującego się w organizowaniu pobytów luksusowych, wygrał dwuosobowy pobyt w Pałacu Wojanów wraz z przelotem, ufundowanym przez Ryanair i atrakcjami pobytowymi, które zapewni Urząd Miasta Jelenia Góra.

Fundacja Partnerstwo Ducha Gór zorganizowała dla uczestników rejsu poczęstunek, na który złożyły się ekologiczne, wytwarzane z własnych zasobów potrawy. Szczególnym zainteresowaniem cieszył się ekologiczny chleb na zakwasie ze smalcem oraz różnego rodzaju sery.

W trakcie pobytu w stolicy Belgii, Prezydent Miasta Marek Obrębalski, odbył rozmowy i spotkania, między innymi z przedstawicielem Europejskiego Stowarzyszenia Uzdrowisk, z którym rozmawiano na temat możliwości promocji Jeleniej Góry w Europie, jako miasta uzdrowiskowego oraz z attache handlowym Ambasady RP w Brukseli. Oprócz tego, podczas wizyty w Biurze Regionalnym Województwa Dolnośląskiego, Prezydent wraz z Dyrektorem Biura, podjęli zobowiązanie do ściślejszej współpracy, której pierwszym efektem będzie przeprowadzony w przyszłym roku konkurs dla uczniów jeleniogórskich szkół. Uczestnicy konkursu będą musieli wykazać się między innymi wiedzą na temat Unii Europejskiej i procesów europeizacji. Nagrodą w konkursie będzie ufundowany wspólnie wyjazd grupy młodzieży do Brukseli, połączony ze zwiedzaniem miasta i instytucji europejskich.

tekst M. Rytko

DOLNOŚLĄSKI KLUCZ SUKCESU dla Muzeum Miejskiego „Dom Gerharta Hauptmanna”

27 września 2008 r. kapituła XII edycji Dolnośląskiego Klucza Sukcesu uhonorowała po raz pierwszy w historii jeleniogórską instytucję samorządową Muzeum Miejskie „Dom Gerharta Hauptmanna” zaszczytnym mianem najlepszej instytucji kultury na Dolnym Śląsku.

Dolnośląski Klucz Sukcesu jest wyróżnieniem przyznawanym od 12 lat, którego celem jest promocja wszystkiego co najlepsze w naszym regionie. Przeznaczony jest dla najwybitniejszych osobistości, najgospodarniejszych gmin, najlepszych firm, wybitnych jednostek kultury i sztuki.

Zdobycie Dolnośląskiego Klucza Sukcesu w kategorii „najlepsza instytucja kultury lub inicjatywa kulturalna” z pewnością nie było łatwe dla niewielkiej jednostki działającej zaledwie od 1 maja 2005 r., biorąc pod uwagę silną oraz liczną konkurencję z całego Dolnego Śląska.

Nie przeszkodziło to jednak w zdystansowaniu trzech innych finalistów, między innymi Ośrodka Kultury i Sztuki we Wrocławiu.

Podstawą do przyznania nagrody była niewątpliwie szeroko pojmowana działalność kulturalna Muzeum, znanego nie tylko w najbliż-

szym regionie, ale także poza granicami kraju jako swoiste centrum kultury oraz miejsce dialogu polsko-niemieckiego, budowania wspólnej europejskiej przyszłości.

Tym więc, którzy nie mieli okazji zwiedzić Muzeum Hauptmanna w Jagniątkowie, warto zatem przybliżyć bogatą działalność jednostki.

Muzeum Miejskie „Dom Gerharta Hauptmanna” mieści się w willi niemieckiego pisarza i laureata nagrody Nobla z 1912 r. – Gerharta Hauptmanna w Jeleniej Górze – Jagniątkowie (dawniej Agnetendorf). Masywny, podobny do zamku dom będący architektonicznie mieszanką historyzmu i neorenesansu został zbudowany w latach 1900-1901 według projektu berlińskiego architekta Hansa Grisebacha. Umiejscowiona na granitowej skale rezyden-

cja zwana „Wiesenstein” (Łąkowy Kamień) otoczona parkiem o powierzchni ok. 1,6 ha. powstała w zamyśle jako willa widokowa, z której rozpościerał się widok na Karkonosze.

Pisarz zamieszkiwał willę od roku 1901 aż do swej śmierci w roku 1946.

Willa Wiesenstein była przez prawie pół wieku zarówno schronieniem i swobodnym rodzajem refugium dla pisarza, jak i centrum życia kulturalnego i towarzyskiego dla wielu twórców, pisarzy, intelektualistów, artystów z kręgów karkonoskich i berlińskich, a także miejscem słynącym z cennych zbiorów sztuki.

Po śmierci pisarza utworzono tu Ośrodek Wczasów Dziecięcych „Warszawianka”, który do roku 1997 przyjmował dzieci i młodzież na pobyty feryjne i zielone szkoły.

Tuż po przełomie w 1989 roku, w myśl wspólnego oświadczenia Kanclerza Niemiec Helmuta Kohla oraz Premiera RP Tadeusza Mazowieckiego postanowiono o utworzeniu w tym miejscu muzeum poświęconego Nobliście.

Willa została, dzięki wsparciu Rządu Federalnego RFN i Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej, poddana gruntownym zabiegom remontowym i restauracyjnym, ostatecznie zmieniła swoje przeznaczenie i obecnie działa jako Muzeum Miejskie „Dom Gerharta Hauptmanna” będące instytucją kultury Miasta Jeleniej Góry.

Muzeum promujące wielokulturowy charakter dziedzictwa regionu Dolnego Śląska

statutowo realizuje działania związane z pracą muzealną: gromadzenie, przechowywanie i udostępnianie do celów naukowych i edukacyjnych zbiorów związanych z twórczością literacką G. Hauptmanna a także literaturą i historią materialną Śląska. W ramach działalności naukowo-oświatowej prowadzone są badania nad literaturą i historią Śląska, organizuje się międzynarodowe warsztaty, sympozja i konferencje naukowe charakterze literackim, teatralnym, muzealnym oraz historycznym a także inne imprezy kulturalne, koncerty i odczyty, wieczory autorskie. Działalność muzeum wzbogaca specjalistyczna biblioteka z czytelnią, gdzie między innymi wśród wielu ciekawych pozycji literatury niemieckiej, śląskiej znajdują się cenne pierwsze wydania dzieł Hauptmanna, zdjęcia, archiwalia, opracowania naukowe i monografie na temat pisarza.

Na parterze willi mieści się niewielki sklepik z wydawnictwami. Muzeum czynne jest przez cały rok od wtorku do niedzieli: od 1.10-30.04 w godz. od 9.00-16.00 natomiast w sezonie letnim tj. od 1.05-30.09 w godz. od 9.00-17.00.

www.muzeum-dgh.pl
kontakt@muzeum-dgh.pl

Julita Izabela Zaprocka

Muzeum Miejskie „Dom Gerharta Hauptmanna”
 Städtisches Museum Gerhart-Hauptmann-Haus
 ul. Michałowicka 32, 58-570 Jelenia Góra

tel: +48(0)75- 755 32 86,

fax: +48(0)75- 755 63 95

www.muzeum-dgh.pl, kontakt@muzeum-dgh.pl

BEZPŁATNE BADANIA PROFILAKTYCZNE DLA MIESZKAŃCÓW JELENIEJ GÓRY

Zdrowie człowieka zależy od wielu, wzajemnie powiązanych czynników. Na niektóre z nich niestety nie mamy wpływu, ale dzięki odpowiedniej profilaktyce możemy zapobiegać wielu chorobom lub znacznie skrócić czas ich leczenia. Często powtarzamy starą mądrość, że lepiej zapobiegać, niż leczyć, ale nadal niechętnie wykonujemy badania kontrolne. Profilaktyka zdrowotna jest działaniem skierowanym do osób zdrowych i ma pomóc w zachowaniu dobrego zdrowia w kolejnych latach.

Poprawa zdrowia i związanej z nim jakości życia mieszkańców Jeleniej Góry jest jednym z najistotniejszych zadań Miasta. W celu ułatwienia mieszkańcom dostępu do bezpłatnych badań profilaktycznych przeprowadzono otwarty konkurs ofert, w wyniku którego wyłoniono realizatorów programów profilaktyki chorób dla mieszkańców Jeleniej Góry. Badania są w całości finansowane przez Miasto Jelenia Góra.

Prezydent Miasta serdecznie zaprasza mieszkańców Jeleniej Góry do korzystania z niżej wymienionych badań profilaktycznych:

1. Profilaktyka nowotworów piersi – obejmować będzie badanie palpacyjne i naukę samobadania piersi oraz wykonanie mammografii. Badaniami objęte zostaną kobiety w wieku 45-50 lat. Realizatorem programu jest **NZOZ „GINEKOMED Dorota Dobek”**, Zespół Poradni dla Kobiet przy ul. Kiepury 77 w Jeleniej Górze, rejestracja również telefoniczna, tel. 075/ 75 42 949, 76 45 428.

2. Profilaktyka nowotworów szyjki macicy – obejmuje badanie ginekologiczne, badanie cytologiczne oraz przeprowadzenie wywiadu-ankiety. Badania te są skierowane do kobiet w wieku 40-60 lat.

W wyniku konkursu wyłoniono dwóch realizatorów programu:

- **NZOZ „Przychodnia Rodzinna”** Sp. z o.o., 58-500 Jelenia Góra, ul. Kopernika 2, rejestracja również telefoniczna, tel. 075/ 75 23 114,
- **Zakład Usług Lekarskich „ZDROWIE”** Sp. z o.o., ul. Mostowa 2, 58-500 Jelenia Góra, rejestracja również telefoniczna tel. 075/ 76 74 937.

3. Profilaktyka nowotworów prostaty – obejmuje badanie urologiczne, badanie USG z opisem, oznaczenie poziomu PSA oraz przeprowadzenie wywiadu-ankiety. Badania skierowane są do mężczyzn powyżej 40 roku życia. Realizatorem programu jest **NZOZ „MEDYK”**, 58-500 Jelenia Góra, ul. Kochanowskiego 5A/1, możliwość rejestracji również telefonicznie, tel. 075/ 64 75 877.

4. Profilaktyka nowotworów jelita grubego – obejmuje wywiad i badanie per rectum, badanie kału na krew utajoną oraz rektoskopię. Badaniami objęte zostaną osoby powyżej 40 roku życia oraz w uzasadnionych przypadkach bez względu na wiek. Realizatorem programu jest **SP ZOZ Szpital Wojewódzki**, 58-506 Jelenia Góra, ul. Ogińskiego 6, możliwość rejestracji również telefonicznie, tel. 075/ 753 71 00, 753 72 48.

5. Profilaktyka chorób serca – obejmuje badania laboratoryjne poziomu cholesterolu całkowitego, HDL, LDL, trójglicerydów, glukozy we krwi

oraz wywiad, pomiar wagi ciała i wzrostu, obliczenie wskaźnika BMI, pomiar ciśnienia krwi. Badania skierowane są do osób w wieku 30-60 lat. Realizatorem programu jest **Zakład Usług Lekarskich „ZDROWIE”** Sp. z o.o., ul. Mostowa 2, 58-500 Jelenia Góra, rejestracja również telefoniczna tel. 075/ 76 74 937.

6. Profilaktyka chorób wzroku u dzieci – badania będą przeprowadzone u dzieci z pierwszych klas szkół podstawowych i gimnazjalnych oraz dzieci w wieku przedszkolnym. Badania przesiewowe będą prowadzone na terenie szkół i przedszkoli, rozszerzone – specjalistyczne w przychodni. Badania obejmują badanie przy pomocy tablicy Snellena, badanie ruchomości gałek ocznych, badanie autoreflektometrem komputerowym, badanie dna oka.

W wyniku konkursu wyłoniono dwóch realizatorów programu:

• **NZOZ „Lekarz Rodzinny”**, ul. Wrocławska 58 w Jeleniej Górze, który przeprowadzi badania w szkołach,

• **Zakład Usług Lekarskich „ZDROWIE”** Sp. z o.o., ul. Mostowa 2 w Jeleniej Górze, który przeprowadzi badania w przedszkolach.

7. Profilaktyka chorób słuchu u dzieci – badania obejmują kompleksowe badanie laryngologiczne oraz badanie audiometryczne i skierowane są do dzieci z grupy wiekowej 6-9 lat. Badania przesiewowe zostaną prowadzone na terenie szkół i przedszkoli, natomiast rozszerzone – specjalistyczne w przychodni.

Realizatorem programu jest **Zakład Usług Lekarskich „ZDROWIE”** Sp. z o.o., ul. Mostowa 2 w Jeleniej Górze.

8. Profilaktyka wad postawy u dzieci – badania są skierowane do dzieci z grupy wiekowej 10-12 lat i obejmują badanie ortopedyczne, a w przypadkach wymagających rozszerzonej diagnostyki także RTG kręgosłupa. Badania przesiewowe prowadzone będą na terenie szkół, specjalistyczne w przychodni.

Realizatorem programu jest **Zakład Usług Lekarskich „ZDROWIE”** Sp. z o.o., ul. Mostowa 2 w Jeleniej Górze.

9. Profilaktyka cukrzycy – obejmować będzie badanie poziomu cukru na czczo (glikemia) oraz wywiad, pomiar wagi ciała i wzrostu, obliczenie wskaźnika BMI i konsultacje z lekarzem. Badania skierowane są do mieszkańców Miasta Jeleniej Góry w wieku 45-70 lat oraz dla osób spokrewnionych z chorymi na cukrzycę bez względu na wiek.

Realizatorem programu jest **Zakład Usług Lekarskich „ZDROWIE”** Sp. z o.o., ul. Mostowa 2, 58-500 Jelenia Góra, rejestracja również telefoniczna tel. 075/ 76 74 937.

Wyżej wymienione badania profilaktyczne będą wykonywane do dnia 22 grudnia 2008 r., a Miasto Jelenia Góra zapłaci za nie kwotę 252 800 zł.

Szczegółowych informacji udziela Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej, tel. 075/ 75 46 362, 75 46 358.

Gabriela Bajek

Elektroniczny System Obiegu Dokumentów

Z dniem 1 października 2008 r. na podstawie Zarządzenia Prezydenta Miasta Nr 0152-110/V/08 z dnia 20 sierpnia 2008 roku wprowadzony został w Urzędzie Miasta Jelenia Góra, Elektroniczny System Obiegu Dokumentów IntraDok

System został zakupiony w ramach projektu pn. „Budowa Zintegrowanego Systemu Informatycznego dla Zrównoważonego Rozwoju Regionu Dolnego Śląska”. Koordynatorem projektu był Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego. Projekt obejmuje samorząd województwa oraz 31 jednostek samorządu terytorialnego (JST), łącznie 3200 użytkowników rozproszonych w różnych lokalizacjach.

Jednym z elementów projektu jest Elektroniczny System Obiegu Spraw i Dokumentów IntraDok. System ten umożliwia uporządkowanie obiegu dokumentów w urzędzie oraz ich archiwizację. System wspiera dyrektywy ISO serii 9000:2001 i współpracuje z technologią podpisu elektronicznego.

Głównymi zadaniami systemu jest:

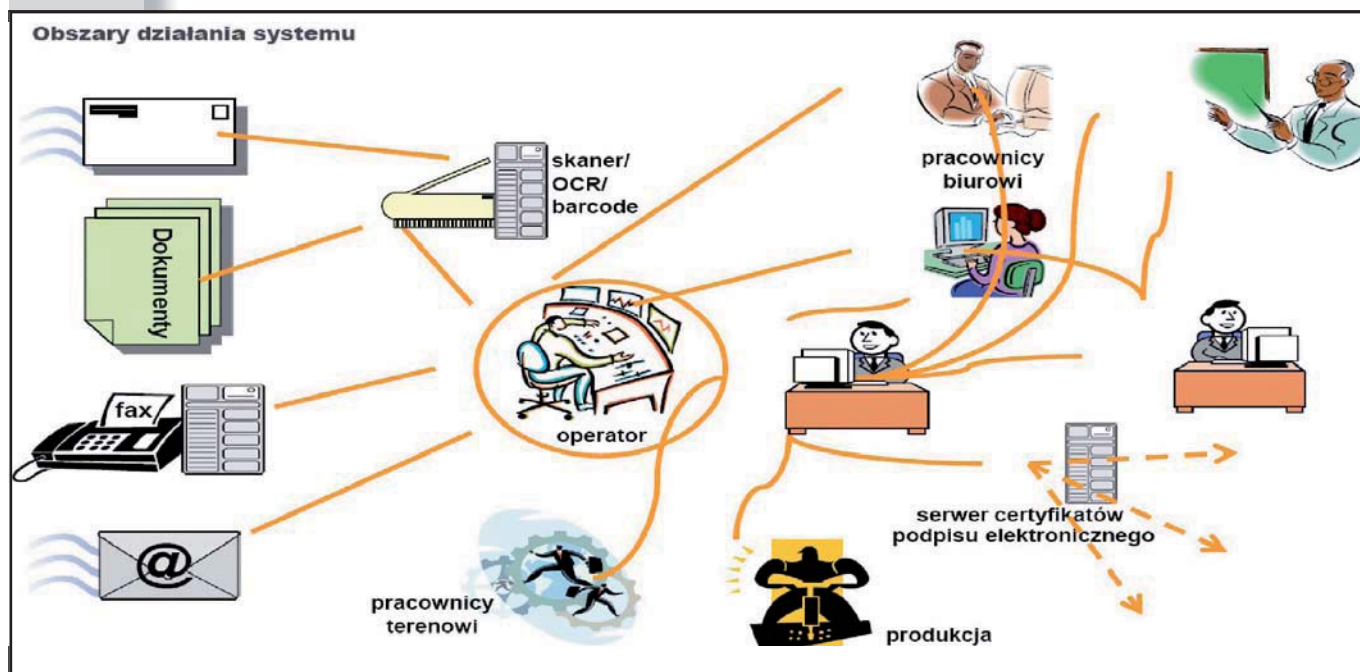
- wsparcie obiegu informacji i dokumentów w Urzędzie,
- elektroniczna archiwizacja dokumentów:

bezpieczne, łatwe do przeszukiwania repozytorium,

- rejestrowanie dokumentów zgodnie z Jednolitym Rzecзовym Wykazem Akt lub wewnętrznym systemem rejestracji dokumentów,
- przekazywanie dokumentów pomiędzy uprawnionymi użytkownikami systemu,
- zarządzanie zadaniami, kontrola stanu realizacji raportowanie stanu zadań,
- definiowanie ścieżek automatycznego przepływu dokumentów i workflow,
- korespondencja seryjna.

Podstawowymi korzyściami z wdrożenia systemu dla Urzędu Miasta Jelenia Góra będą:

- optymalizacja kosztów działalności,
- automatyzacja procedur realizowanych bez udziału „czynnika ludzkiego”,
- rezygnacja z przesyłania dokumentów w formie papierowej,
- zmniejszanie kosztów telefonii dzięki komunikacji przez system,
- redukcja kosztów eksploatacji urządzeń biurowych,
- bezpieczeństwo zasobów,

Obszar działania systemu IntraDok.

Źródło; Instrukcja użytkowania systemu IntraDoc – WASKO

- połączenia z serwerem mogą być szyfrowane w 128-bitowej technologii SSL,
- współpraca z technologią podpisu elektronicznego umożliwia wiarygodną identyfikację użytkowników,
- posługiwanie się niemal wyłącznie elektronicznymi wersjami dokumentów chroni je przed uszkodzeniem czy zagubieniem,
- poprawa organizacji pracy,
- szybki, nieograniczony dostęp do dokumentów urzędu, procesów i spraw w organizacji,
- natychmiastowy dostęp do żądanych dokumentów dzięki opcji przeszukiwania,
- uporządkowanie wszystkich elektronicznych dokumentów w firmie,
- uproszczenie funkcjonowania służb kancelaryjnych,
- usprawnienie pracy urzędów o rozbudowanej czy rozproszonej strukturze (technologia VPN).

Wdrożenie systemu w Urzędzie Miasta Jelenia Góra nie ma wyłącznie na celu ułatwienie pracy urzędu, ale głównie jest spowodowane przejściem administracji rządowej i samorządowej na czwarty stopień obsługi klientów, zwany systemem transakcyjnym. Mamy tutaj do czynienia z pełną obsługą procesu, czyli możliwością dokonania wszystkich czynności niezbędnych do załatwiania danej sprawy urzędowej drogą elektroniczną – od uzyskania informacji, poprzez pobranie odpowiednich formularzy, ich odesłanie po wypełnieniu i złożeniu podpisu elektronicznego, aż do uiszczenia wymaganych opłat oraz otrzymania oficjalnego pozwolenia, zaświadczenia lub innego dokumentu, o który dana osoba lub firma występuje.

Od 1 maja 2008 r. jednostki administracji publicznej mają obowiązek przyjmowania od obywateli wniosków, podpisanych bezpiecznym podpisem elektronicznym, z ważnym certyfikatem kwalifikowanym. Odbywa się to zgodnie z Rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 29 września 2005 r. w sprawie warunków organizacyjno-technicznych doręczenia dokumentów elektronicznych podmiotom publicznym (Dz. U. z 2005 r., Nr 200, poz. 1651). Dotychczasowe papierowe wnioski funkcjonujące w urzędach – między innymi te o wydanie prawa jazdy, dowodu osobistego lub rejestracyjnego – będą

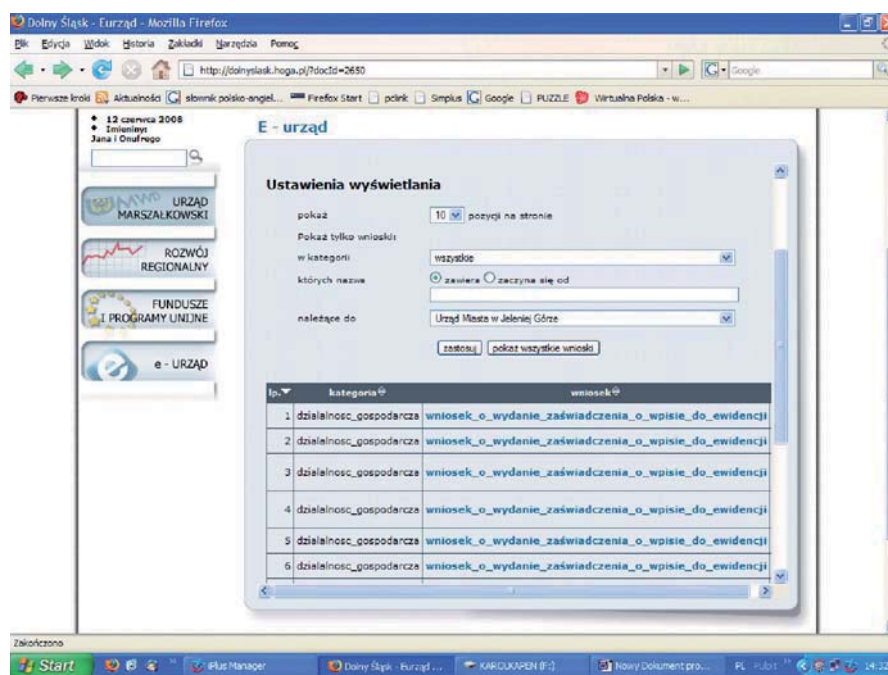
mogły wpływać również w postaci elektronicznej. Warunkiem przyjęcia takich dokumentów przez Urząd będzie podpisanie ich przez obywatela bezpiecznym podpisem elektronicznym z ważnym certyfikatem kwalifikowanym.

W celu realizacji w/w zadań, wraz z systemem IntraDok na portalu regionalnym obsługującym system została uruchomiona aplikacja, umożliwiająca złożenie wniosków do Urzędu Miasta za pośrednictwem Internetu.

Złożenie wniosku do Urzędu jest możliwe za pośrednictwem Elektronicznej skrzynki podawczej (ESP1) wraz modulem HSM2. Zgodnie z obowiązującymi przepisami, dokumenty w formie elektronicznej składa się do urzędu za pośrednictwem Elektronicznej Skrzynki Podawczej. ESP przyjmuje dokumenty adresowane do urzędu i wystawia Urzędowe Poświadczenia Odbioru (UPO) – obowiązkowo przy użyciu specjalnego, sprzętowego modułu bezpieczeństwa HSM. UPO jest następnie przekazywane nadawcy pisma, jako dowód jego doręczenia do urzędu w formie elektronicznej.

„e-Formularze” – Podania i wnioski w wersji elektronicznej składa się do Urzędu w formie tzw. Formularzy Elektronicznych. System „elektronicznych formularzy” składa się z „serwera formularzy elektronicznych”, który umożliwia wypełnianie i podpisywanie formularzy, a następnie ich wysyłanie do urzędu – za pośrednictwem ESP oraz kompletu formularzy elektronicznych. Dokumenty zapisane zostają w formacie xml ze strukturami xsd. Sprawie nadany zostaje bieg.

Tomasz Dumycz

Strona E-Urząd Jelenia Góra

Zbiórka odpadów

Jak wcześniej informowaliśmy, trwa nieodpłatna akcja zbiórki odpadów wielkogabarytowych, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz innych odpadów problemowych. Akcję prowadzi Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Spółka z o. o. w Jeleniej Górze. Szczegółowy harmonogram obsługi poszczególnych ulic miasta w listopadzie wygląda następująco:

Data odbioru Lokalizacja / Osiedle

03.11.2008 r. – Os. Panorama: Łabska, Krośnińska, Hirszfelda, Rudawska, Śnieżna, Rubinowa, Os. Miłosza: Fałata, Grochowiaka, Nerudy, Krasińskiego, Niemcewicz, Dobrowolskiej, Picasso.

04.11.2008 r. – Os. Wróblewskiego: Struga, Zielona, Błękitna, Słoneczna, Pogodna, Tęczowa, Radosna, Promienna, Lelewela, PCK, Wróblewskiego, Przesmyckiego, Sieroszewskiego, Daniłowskiego

05.11.2008 r. – Os. Pułaskiego: Zakopiańska, Tabaki, Czarnieckiego, Juszczaka, Cervi, Staszica, Przybyszewskiego.

06.11.2008 r. – Os. Pod Wałami: Narutowicza, Stęczyńskiego, Starzyńskiego, Brezy, Bilewicza

07.11.2008 r. – Os. Żeromskiego – Sobieszów: Cieplicka, Homera, Kolejowa, Domejki, Chopina, Tetmajera, Bema

10.11.2008 r. – Os. Reymonta – Sobieszów: G. Zapolskiej, Asnyka, Leśmiana, Nałkowskiej, Konrada, Brzechwy, Sienkiewicza, Karkonoska

12.11.2008 r. – Jagniątków: Karkonoska, Michałowicka, Agnieszewska, Wczasowa, Saneczka.

13-14.11.2008 r. – Goduszyn, Książęca, Lubąńska, Harcerska, Jagiellońska, Dworcowa, Sobieszowska, Zjednoczenia Narodowego

Prosimy o wystawienie do godz. 8 odpadów na chodniku przy jezdni.

Odbierane będą następujące odpady:

1. Papier i tektura – nr kodu 20 01 01

– **odbierane będą:**

- gazety, czasopisma, prospekty, katalogi, ulotki, zeszyty, papier listowy, papier ksero, książki, torebki i torby papierowe np. po cukrze, mące itp.

– **nie będą odbierane:**

- torby po środkach ochrony roślin, torby, torebki i papier zabrudzony tłuszczem, żywnością, chemikaliami itp. papier fotograficzny.

2. Lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć-nr kodu 20 01 21*

– **odbierane będą:**

- świetlówki – świetlówki liniowe i kompaktowe, termometry,

– **nie będą odbierane:**

- oprawy oświetleniowe do lamp fluorescencyjnych.

3. Urządzenia zawierające freon – nr kodu 20 01 23*

– **odbierane będą:**

- lodówki, zamrażarki, chłodziarki (w całości),

– **nie będą odbierane:**

- elementy zdemontowane z tych urządzeń.

4. Baterie i akumulatory łącznie z bateriami i akumulatorami wymienionymi w 16 06 01*, 16 06 02* lub 16 06 03* oraz niesortowane baterie i akumulatory zawierające te baterie – nr kodu 20 01 33*

– **odbierane będą:**

- baterie i akumulatory ołowiowe, baterie i akumulatory niklowe – kadmowe, baterie rtęciowe (w całości, akumulatory wraz z elektrolitem),

– **nie będą odbierane:**

- elektrolity

5. Baterie i akumulatory inne niż wymienione w 20 01 33* – nr kodu 20 01 34

– **odbierane będą:**

- baterie alkaliczne.

6. Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne elementy-nr kodu 20 01 35*

– **odbierane będą:**

- pralki, lodówki, chłodziarki, zamrażarki, zmywarki, kuchenki, elektryczne płyty grzejne, mikrofalówki, grzejniki elektryczne, odkurzacze, żelazka, tostery, frytkownice, rozdrabniacze, młynki do kawy, zegary

– **nie będą odbierane:**

- elementy zdemontowane z tych urządzeń.

7. Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35 – nr kodu 20 01 36

– **odbierane będą:**

- zegarki, wagi, komputery osobiste, stacjonarne, w tym procesor, mysz, monitor, klawiatura, notebooki, laptopy, drukarki, kalkulatory, telefony (w tym bezprzewodowe, komórkowe), odbiorniki radiowe, odbiorniki telewizyjne, kamery video, sprzęt hi-fi, maszyny do szycia, wiertarki, kolejki elektryczne itp. (w całości).

8. Opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone – nr kodu 15 01 10*

– **odbierane będą:**

- opakowania po farbach, lakierach itp.

9. Odpady wielkogabarytowe – nr kodu 20 03 07

– **odbierane będą:**

- meble.

Wszelkie informacje znajdziecie Państwo ponadto na stronach internetowych Miasta Jelenia Góra oraz MPGK.

„Kto przyrodę zna ten frajdę ma!”

Pod takim hasłem 20 września 2008 roku odbył się XIII Wrześniowy Rajd Czytelników i Bibliotekarzy. Jest to przedsięwzięcie, które na trwałe wpisało się w kalendarz corocznych imprez Biblioteki Dziecięco-Młodzieżowej Jeleniogórskiego Centrum Edukacji i Informacji Regionalnej „Książnicy Karkonoskiej” (wcześniej funkcjonującej pod nazwą Grodzka Biblioteka Publiczna). Rajd początkowo stanowił jedną z imprez towarzyszących obchodom Września Jeleniogórskiego, a od kilku lat tematem przewodnim wypraw stała się edukacja ekologiczna.

Tegoroczna impreza odbyła się w obrębie Ścieżki Edukacyjno-Przyrodniczej Janowice – Bolczów, nad którą patronat sprawuje Nadleśnictwo „Śnieżka” w Kowarach. W Janowicach Wielkich przy Wyłuszcarni Nasion przywitał uczestników sympatyczny strażnik leśny pan Grzegorz Marcinik, który objął swą opieką całą wyprawę. Pan Grzegorz bardzo fachowo i w przystępny sposób opowiadał o pracy leśników oraz tajemnicach lasu i zwierząt. Na wszystkie zadane pytania odpowiadał profesjonalnie i szczegółowo mając przy tym dużo cierpliwości dla każdego pytającego. Młodzi ekolodzy (a były to zarówno 6-latkowie jak i licealiści), mogli dowiedzieć się między innymi jak leśnicy leczą las, dlaczego wycina się drzewa, dlaczego las jest taki ważny i dlaczego mrówki są policjantami lasu, a nawet zobaczyć jak wyglądają korniki. Dzieci przez lornetki obserwowały piękno otaczającej przyrody, jak również wypatrywały szyszek rosnących na jodle. Przy pomocy specjalnych pudełek z lupą oglądały larwy i owady znalezione pod korą drzew oraz te złapane w specjalne pułapki zawieszane na drzewach przez leśników. Wśród gąszczy odnajdywały młode siewki jodły i zapo-

znawały się z metodami ich ochrony przed ludźmi i zwierzętami, tak aby w przyszłości mogły wyrosnąć z nich dorodne drzewa.

Istotnym elementem warsztatów ekologicznych były tablice dydaktyczne rozmieszczone na trasie, którą przebiegał Rajd. Wśród nich można było zobaczyć między innymi tablice o fazach wzrostu jodły, o życiu w mrowisku, o roślinach chronionych czy tropach zwierząt. Pod okiem Leśnika dzieci dokonały pomiaru drzew – suwmiarką (średnicy) oraz miarką (długości). Mierzyły również obwód rosnących drzew oraz ich wysokość przy pomocy dalmietra.

Nieplanowanym, ale bardzo pouczającym, etapem warsztatów ekologicznych było zbieranie grzybów. W tym momencie również można było liczyć na pomoc pana Grzegorza, który stał na straży życia grzybiarzy i eliminował grzyby niejadalne i trujące. Zatem edukacja ekologiczna miała też aspekt praktyczny i mamy nadzieję, że również kulinarny.

Kulminacyjnym punktem programu było ognisko. Zostało ono przygotowane i rozpalone przez pana leśniczego, który na chwilę dołączył do grupy oraz naszego opiekuna pana Grzegorza. Do dyspozycji uczestników Rajdu były kielbaski, chleb, napoje, owoce, słodycze i jogurty. Poczęstunek został przygotowany przez pracowników Książnicy Karkonoskiej. Po posiłku przyszedł czas na konkursy. Dzieci podzieliły się na rywalizujące ze sobą grupy. Każda grupa rozwiązywała test ekologiczny pt. „Młody obserwator przyrody” oraz krzy-

żówkę, której hasła związane były z ochroną środowiska. Drużyny przygotowały również i zaprezentowały na forum wierszyki, piosenki i hasła o tematyce ekologicznej. Wszystkie dzieci pracowały bardzo wytrwale wymyślając wspaniałe teksty. Komisji, jak i publiczności najbardziej spodobała się piosenka-mix pt. „Ooooo sosenka.....” w wykonaniu drużyny „Żółtych”. Grupa, która ją zaprezentowała zajęła pierwsze miejsce. Wszystkie dzieci, bez względu na wyniki konkursów, otrzymały upominki związane z ekologią oraz smakołyki. Specjalne nagrody dla najaktywniejszych uczestników warsztatów przygotował sam strażnik leśny pan Grzegorz.

Po rozdaniu nagród wycieczka ruszyła w stronę ruin zamku Bolczów. Zamek okazał się wielką atrakcją dla dzieci, które chętnie oglądały każdy jego zakątek. Tutaj pan leśnik opowiedział o pomniku przyrody – wiązie górskim, królującym na zamkowym dziedzińcu, a pani przewodnik w skrócie przedstawiła historię zamku Bolczów. W drodze powrotnej do Janowic Wielkich uczestnicy rajdu mogli poobserwować mrowiska.

Niestety, wszystko ma swój koniec. Nasz Wrześniowy Rajd Czytelników i Bibliotekarzy również. Ale za rok znowu spotkamy się na trasie, aby coraz lepiej poznawać i móc chronić nasze środowisko.

Nie może w tym miejscu zabraknąć słów podziękowania dla Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

we Wrocławiu, który po raz kolejny wsparł finansowo organizację Rajdu i warsztatów ekologicznych. Dziękujemy i liczymy na przychylność w kolejnych latach w kontynuacji naszego przedsięwzięcia, którym jest szerzenie postaw i zachowań proekologicznych.

*Pracownicy
Biblioteki Dziecięco-Młodzieżowej
Jeleniogórskiego Centrum Edukacji
i Informacji Regionalnej
„Książnica Karkonoska”*

Poniżej prezentujemy artykuł z gazetki szkolnej „Wesoła trzynastka” ukazującej się w Szkole Podstawowej nr 13 w Jeleniej Górze. Autorką tekstu jest jedna z uczestniczek Rajdu Antonina Olszewska z klasy III.

13 Wrześniowy Rajd Czytelników i Bibliotekarzy 2008

Rajd czytelników i bibliotekarzy odbywa się co roku. 20 września tego roku odbył się 13 Rajd czytelników i bibliotekarzy. W tym roku wybraliśmy się do Janowic Wielkich, po których wprowadzał nas strażnik leśny pan Grzegorz Marciniak.

Organizatorem, jak co roku, była Biblioteka Dziecięco-Młodzieżowa z Książnicy Karkonoskiej. W rajdzie brało udział 40 dzieci i ok. 12 dorosłych.

W czasie rajdu przeszliśmy 7 km, w czasie których pan Grzegorz opowiadał o lesie i pracy leśników. Pod koniec trasy pan leśniczy rozpałił ognisko – w środku lasu! Tak, tak w środku lasu, ale w specjalnie wyznaczonym miejscu. Zjedliśmy kielbaski i inne smakołyki przygotowane przez bibliotekę. Z pełnymi brzuchami wzięliśmy udział w konkursie ekologicznym, do którego zostaliśmy podzieleni na 4 grupy. Każda drużyna rozwiązała test z wiedzy o lesie i przygotowała hasło ekologiczne, piosenkę lub wiersz, zabawa była super! Nagrody dostały wszystkie dzieci z rajdu, bez względu na miejsce.

Po konkursie wyruszyliśmy do zamku Bolczów. Obeszliśmy ruiny zamku i podziwialiśmy widoki z wieży. A z zamku zeszliśmy inną trasą do Janowic, gdzie czekał na nas autokar.

Mimo brzydkiej pogody rajd był udany. Humory wszystkim dopisywały i w czasie marszu, i przy pieczeniu kielbasek. Zadania konkursowe „zmusiły” nas do pracy grupowej i twórczej inwencji. Szkoda, że następny rajd dopiero za rok, na który już teraz zapraszamy.

Przed nami KROKUS JAZZ FESTIWAL'2008

Nadchodzi listopad a wraz z nim tradycyjne już, coroczne święto jazzu. Impreza na którą z roku na rok z niecierpliwością czeka coraz większa grupa jeleniogórskich miłośników gatunku. Spragnieni synkopowych rytmów, również w tym roku nie powinni poczuć się rozczarowani. Od 14 do 16 listopada w Jeleniej Górze królować będzie JAZZ! W najróżniejszych odmianach, barwach i odcieniach.

Codziennie od godziny 15.00 do 18.00 w Sali JCK przy ulicy Bankowej koncertować będą najlepsze młode zespoły rozpoczynające swoją karierę na europejskiej arenie muzycznej. Konkurs „**Powiew młodego Jazzu**” po raz kolejny zgromadzi w Jeleniej Górze czołówkę młodych muzyków jazzowych z Polski, Niemiec i Czech. Warto skorzystać z okazji, przyjść na koncerty i poczuć atmosferę festiwalowej, muzycznej rywalizacji na najwyższym poziomie.

Dopełnieniem zmagani konkursowych i ich naturalnym zwieńczeniem będą koncerty Gwiazd festiwalu na które zapraszamy **codziennie o godz. 20.00**

W **PIATEK 14 listopada** gościem festiwalu będzie jeden z ciekawszych trębaczy europejskich **Christoph Titz** ze swoim zespołem. Jego muzyka to klasyczny fusion jazz, ale także odniesienia do późnego okresu Milesa Davisa i Chata Bakera. Artysta zaprezentuje program z ostatniej nastrojowej płyty „When I Love”.

Tego samego dnia wieczorne Jamm Session w klubie „Kwadrat” rozpocznie koncert laureata Grand Prix ubiegłorocznego Krokus Jazz Festiwal – łódzkiego zespołu **Mainstreet Quartet**, grającego jak sama nazwa wskazuje w klimacie nowoczesnego mainstreamu.

SOBOTA 15 listopada to święto miłośników talentu muzyków legendarnej grupy „Simple Acoustic Trio”. W tym roku Michała Miśkiewicza, Sławomira Kurkiewicza oraz Marcina Wasilewskiego usłyszymy jako zespół **Marcin Wasilewski-Trio**. przy okazji prezentacji najnowszej i zbierającej na całym świecie rewelacyjne recenzje płyty pt. „**January**”.

Ostatni dzień festiwalu – **NIEDZIELA 16 listopada** – należeć będzie do Królowej polskiej wokalistyki jazzowej – **Ewy Bem**. Po wielu latach miłośnicy Jej talentu doczekali się koncertu w Jeleniej Górze. Towarzyszący Jej zespół muzyków z Czesławem „Małym” Bartkowskim, trębaczem Robertem Majewskim, pianistą Andrzejem

Jagodzińskim i kontrabasistą Adamem Cegielskim plus wyjątkowy głos wokalistki dają gwarancję niezapomnianych wrażeń.

17 listopada Krokus Jazz Festiwal przeniesie się do Bautzen, gdzie zaprezentowany zostanie niemieckiej publiczności koncert tegorocznych laureatów konkursu o laur „Złotego Krokusa” a na deser koncert super grupy **POLISH STANDARDS – Wojciech Karolak – Jarosław Śmietana – Adam Czerwiński**.

Świeżość propozycji koncertowych prezentowanych przez zespoły biorące udział w konkursie, magia gwiazd festiwalu, niezapomniana atmosfera nocnych jamm session's to powody dla których nie sposób przejść obojętnie obok tegorocznego festiwalu.

Dlatego... Zapraszamy do Jeleniogórskiego Centrum Kultury.

Andrzej Patlewicz

Festiwal finansowany ze środków Miasta Jelenia Góra oraz Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego.

Jeżeli chcesz otrzymywać w formie wiadomości tekstowej SMS na swój telefon komórkowy informacje:

- o zagrożeniach pogodowych, powodziowych
- o wydarzeniach kulturalnych i sportowych jakie mają miejsce w Jeleniej Górze

WYSTARCZY, ŻE PODASZ NUMER SWOJEGO TELEFONU KOMÓRKOWEGO do Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego w godz. 8.00 - 15.00

075 7546302

lub

075 7546230

System Multiinfo pozwala na przesyłanie informacji do zarejestrowanych abonentów wszystkich operatorów telefonicznych sieci bezprzewodowych.

Zapraszamy do skorzystania z tej bezpłatnej formy informowania.

„POGODNA JESIEŃ” DOM POMOCY SPOŁECZNEJ

58-560 Jelenia Góra ul. Leśna 3 tel. (0-75) 75-520-38

*„Z wszystkich miłości
największa pod słońcem,
jest nie ta pierwsza
co się z wiosną budzi,
a którą człowiek uwiedzie i złudzi,
lecz ta pochodząca z trosk
do starszych ludzi,
miłość gorąca”*

Dom Pomocy Społecznej „Pogodna Jesień” w Jeleniej Górze powołany został Uchwałą Rady Miejskiej Jeleniej Góry z dnia 29 sierpnia 1996 roku, jako gminna, stacjonarna placówka opiekuńcza dla osób w podeszłym wieku, posiadająca 88 miejsc stałego pobytu. Dom jest jednostką organizacyjną Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jeleniej Górze. Placówka działalność swą rozpoczęła z dniem 1 września 1996 roku i zlokalizowana została w Jeleniej Górze przy ulicy Leśnej 3. Bazę lokalową stanowił były hotel robotniczy, oddany do użytku na przełomie lat 70-tych i 80-tych.

Jest to trzypiętrowy budynek mieszkalny o powierzchni około 4000 m², wraz z zapleczem kuchennym, pralnią i kotłownią o powierzchni 600 m². Część mieszkalną stanowi około 60 segmentów mieszkalnych, składających się z dwóch

pokoi, przedpokoju i łazienki, o łącznej powierzchni 36 m².

Aby zapewnić mieszkańcom odpowiednie warunki lokalowe – bytowe, obiekt został dostosowany do potrzeb ludzi starszych często niepełnosprawnych. Niezbędna okazała się potrzeba

dobudowy windy oraz wyremontowania i odpowiedniego dostosowania pokoi mieszkalnych.

Dom Pomocy Społecznej „Pogodna Jesień” przeznaczony jest dla kobiet i mężczyzn, powyżej 60 roku życia, posiadających stałe miejsce zamieszkania na terenie gminy Jelenia Góra i nie wymagających stałej opieki pielęgnacyjno-lekarskiej.

Celem działania Domu jest sprawowanie opieki nad osobami, które z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności nie mogą samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu.

Dom Pomocy Społecznej świadczy swoim mieszkańcom usługi:

1. w zakresie potrzeb bytowych:
 - miejsce zamieszkania,
 - wyżywienie, w tym posiłki dietetyczne,
 - odzież i obuwie,
 - utrzymanie czystości,
2. w zakresie usług opiekuńczych:
 - pomoc w wykonywaniu podstawowych czynności życiowych oraz przezwyciężaniu trudności życiowych,
 - pielęgnację,
 - niezbędną pomoc w załatwianiu spraw osobistych,
3. w zakresie usług wspomagających:
 - udział w terapii zajęciowej,
 - aktywizację mieszkańców i podnoszenie sprawności,
 - umożliwienie zaspakajania potrzeb religijnych i kulturalnych,
 - tworzenie warunków do rozwoju samorządności mieszkańców,
 - nawiązanie, utrzymanie i rozwijanie kontaktu z rodziną i środowiskiem,
 - podejmowanie działań zmierzających do usamodzielnienia mieszkańca, w miarę jego możliwości,
 - bezpieczne przechowywanie środków pieniężnych i przedmiotów wartościowych,

- finansowanie mieszkańcom nieposiadającym własnego dochodu wydatków na niezbędne przedmioty osobistego użytku, w kwocie nieprzekraczającej 30% zasiłku stałego,
- przestrzeganie praw mieszkańców oraz dostępności do informacji o tych prawach,
- sprawne załatwianie skarg i wniosków mieszkańców.

Ideą wypracowanego standardu jest stworzenie w placówce warunków zbliżonych do panujących w domu rodzinnym. Ponadto zapewnienie podopiecznym opieki, możliwości korzystania z różnych form aktywizacji i rehabilitacji.

Każda osoba w placówce posiada swój własny pokój mieszkalny, ze swobodnym dostępem do łazienki i toalety, co umożliwia jej poczucie prywatności i komfortu. Mieszkańcy mają możliwość samodzielnego wyposażenia pokoi we własne sprzęty, meble i przedmioty codziennego użytku według swoich upodobań, dzięki czemu mogą czuć się bardziej „zadomowieni” i bezpieczni. W niektórych przypadkach placówka we własnym zakresie wyposaża pomieszczenia mieszkalne. Jest to zależne od sytuacji materialnej mieszkańców i ich wymagań.

Na każdym piętrze znajduje się pralnia-suszarня oraz aneks kuchenny, dzięki czemu mieszkańcy mają możliwość indywidualnie i samodzielnie przygotowywać sobie dodatkowe posiłki. Główne dzienne posiłki (śniadanie, obiad, podwieczorek i kolacja) zapewnia mieszkańcom personel kuchni. Przy przygotowywaniu posiłków uwzględniane są także indywidualne diety.

Dom stwarza warunki do prowadzenia różnorodnych form aktywności mieszkańców, organizowane są zajęcia terapeutyczne oraz szereg imprez kulturalno – okolicznościowych. W Domu funkcjonuje także gabinet fizjoterapii.

Aktywność mieszkańców w pracowni terapii zajęciowej dostosowana jest do ich indywidualnych możliwości.

Czynne uczestnictwo w zajęciach zapewnia seniorowi utrzymywanie sprawności fizycznej i psychicznej, pobudza zaradność, uczy współżycia w grupie. Pobudza wiarę w sens życia, rozwija różnorodne zainteresowania, stymuluje procesy wy-

obraźni i twórczego działania, rozwija osobowość.

Bogaty program kulturalno-oświatowy zapewnia mieszkańcom udział w spotkaniach z innymi mieszkańcami DPS i klubami seniora a także w przeglądach twórczości artystycznej regionu jeleniogórskiego.

Prowadzona jest współpraca z młodzieżą i dziećmi z jeleniogórskich szkół i przedszkoli, którzy przygotowują dla mieszkańców występy artystyczne.

Organizujemy wyjścia do kina, teatru, na wystawy w muzeach. Ponadto na terenie naszego domu funkcjonuje świetlica pobytu dziennego, w której organizowane są zajęcia z zakresu kulturoterapii i muzykoterapii oraz wieczorki okolicznościowe. Posiadamy również bibliotekę, która dysponuje bogatym zbiorem książek o różnej tematyce.

Umożliwienie prowadzenia twórczego i harmonijnego życia, jest podstawą leczenia wielu chorób i opóźnia efekty starzenia. W tym celu mieszkańcy mogą korzystać z gabinetu fizjoterapeutycznego, gdzie prowadzone są zabiegi z zastosowaniem aparatów rehabilitacyjnych takich jak: aparatem interdyn (prądy interferencyjne o działaniu przeciwbólowym), aquawibron (lecniczy masaż wodny), lampa sollux (stosowana z zabiegach ciepłolecznictwa), bioptron, diatron (stosowany z zespołach bólowych i schorzeniach kręgosłupa), Ugul z pełnym wyposażeniem, który służy do stosowania w kinezyterapii. Ponadto prowadzone są zajęcia ruchowe na bieżni i rowerku relaksacyjnym oraz gimnastyka usprawniająca.

Ponadto w domu funkcjonuje gabinet medycznej pomocy doraźnej dostępny całą dobę oraz kaplica, w której odbywają się co niedzielę msze święte i nabożeństwa.

Działalność DPS „Pogodna Jesień” ukierunkowana jest na potrzeby ludzi starszych. Zgodnie z zasadą „zrozumienia potrzeb ludzi starszych” w Domu zapewnia się im bezpieczeństwo, wolność oraz godne traktowanie.

Renata Chmielewska, Wojciech Łabun

Ciekawostki

MUZEUM W CIEPLICACH (cz. 1)

– Cisza przed burzą (lata 1945-1951)

Schaffgotschowie, właściciele m.in. Cieplic, przez niemal 700 lat zgromadzili ogromny majątek rodowy. Widocznym przejawem ich potęgi były liczne zamki i pałace oraz zgromadzone w nich dobra. Były to dzieła sztuki, meble, dawna broń, zbiory przyrodnicze pozyskiwane także, m.in. w czasie wypraw do Afryki, a także dokumenty i wielki księgozbiór. Większość tych obiektów, w XIX wieku, zgromadzona została w tzw. Długim Domu. Tam też, w 1920 roku, Schaffgotschowie otworzyli własne muzeum. Po zakupieniu biletu wstępu, każdy mógł je zwiedzić. Zbiory ciągle uzupełniano do II wojny światowej. Cieszyły oczy licznych kuracjuszy i turystów, a w czasie wojny żołnierzy rannych i kontuzjowanych, którzy w Cieplicach i w ogóle Karkonoszach odbywali rekonwalescencję.

Dzięki temu, że w Długim Domu, znajdowało się nie tylko muzeum i biblioteka, ale i biura uzdrowiska, już w maju 1945 roku, cały obiekt zajęły władze polskie. Zarząd Uzdrawiska od początku doceniał wartość i znaczenie zgromadzonych tam zbiorów. Aby udostępnić muzeum

zwiedzającym należało przeprowadzić niezbędne remonty, zmienić podpisy pod eksponatami z niemieckich na polskie i usunąć wszystko to, co było rażące i nieatrakcyjne dla polskiego odbiorcy.

Po tych zabiegach, w kwietniu 1946 roku, Uzdrawisko udostępniło muzeum zwiedzającym. W placówce zatrudniono nieliczny, ale niezbędny personel. Prawdopodobnie od początku opiekunem muzeum była Maria Langdo.

Bardzo trudno jest dzisiaj odtworzyć pierwsze cztery lata funkcjonowania placówki, bowiem nie zachowały się dokumenty archiwalne z tego okresu. Dokumentacja dla muzeum nie była oddzielnie prowadzona. Wiadomo, że w 1947 roku Uzdrawisko posiadało własne muzeum, a w nim: 35.000 eksponatów, 80.000 książek w bibliotece. Na jej bazie, w tymże roku, utworzono Stację Naukową i Bibliotekę im. J. S. Bandtkego.

Po 1948 roku zaczęto przygotowywać się do upaństwowienia Uzdrawiska i muzeum jako samodzielnej placówki. Już pod koniec 1949 roku, Maria Langdo została poinformowana przez Ministerstwo Kultury, że kierownictwo muzeum ma objąć prof. Domaniewski z Warszawy. Miał on na bazie zgromadzonych tu zbiorów, stworzyć z cieplickiego Muzeum Ornitologicznego (tak wiosną nazywano placówkę), muzeum Sudeckiej flory i fauny. Niestety Pan Profesor nie spieszył się z przyjazdem do Cieplic.

Muzeum w Cieplicach zostało upaństwowione 1 stycznia 1950 roku. W związku z nieobjęciem placówki przez prof. Domaniewskiego, funkcję tę objęła Maria Langdo (bez dodatku funkcjonującego i do czasu objęcia muzeum przez profesora). Oprócz niej zatrudnieni wówczas zostali: referendarz Józef Szczuka i podsekretnarz Ewa Popowicka, a do końca roku jeszcze: oprowadzającą Barbarę Rządką (od 1.09.1950), woźną Niemkę Małgorzatę Böhme (od 1.09.1950) i oprowadzającą Renatę Pawlicką (od 1.10.1950). Krótko też pracował: Michał Płoskonka i Barbara Gardziel.

Po upaństwowieniu, już Państwowe Muzeum w Cieplicach, podlegało Ministerstwu Kultury i Sztuki, a bezpośrednio Naczelnej Dyrekcji Muzeów w Warszawie. Tak jak było dotychczas, zajmowało część pomieszczeń Długiego Domu wraz z Państwowym Uzdrawiskiem, osobną instytucją, która jedno-

Długi Dom

cześniej była właścicielem całego obiektu. Taki stan prawny nieruchomości nie budził żadnych zastrzeżeń, w tamtych czasach, ale po latach stał się jednym z głównych problemów muzeum.

W lutym 1950 roku Muzeum zajmowało pomieszczenia na dwóch piętrach Długiego Domu. Na pierwszym piętrze i na poddaszu znajdowały się biura i magazyny Uzdrowiska. Na pierwszym piętrze muzeum posiadało: 1 dużą salę o powierzchni 78,5 m² i 7 sal o wymiarach 25,8 m² każda. Na drugim piętrze muzeum posiadało: pełną dużą salę o powierzchni 78,5 m² i trzy sale boczne o wymiarach 24,8 m². Na pierwszym piętrze prezentowano przyrodę, a na drugim wystawy, militaria, część ornitologii i zoologii. Oprócz tego muzeum posiadało też dwa magazyny, cztery pracownie i warsztaty.

Całe zbiory podzielone były na dwa działy: przyrodniczy i historyczny. Placówka posiadała oryginalne niemieckie katalogi zbiorów. Wynikało z nich i z inwentaryzacji, że muzeum dysponowało wówczas: 4.163 ptakami, 9.615 motylami, ponad 7.000 innych owadów, 2000 muszli, 242 ssakami, płazami i gadami, 444 grzybami, przekrojami drzew, koralami, afrykańskimi zbiorami etnograficznymi, militariami, dziełami sztuki i obiektami historycznymi.

Tak ogromna ilość zbiorów, zgromadzona na stosunkowo niewielkiej powierzchni oraz zły stan techniczny budynku, były wielkim problemem cieplickich muzealników. Maria Langdo, już w marcu 1950 roku, w piśmie do Naczelnej Dyrekcji Muzeów w Warszawie zwracała uwagę, że od 1945 roku cyt.: „muzeum jest traktowane po macoszemu”. Zły stan techniczny budynku, tj. wilgoć, brak ogrzewania, wadliwa instalacja wodno-kanalizacyjna, poobijane tynki, duże pęknięcia przy oknach na pierwszym piętrze, a także brudne, naturalne, drewniane podłogi nie zachęcają do jego odwiedzin.” Sale ekspozycyjne były przepełnione i zatłoczone muzealiami, pokoiki do pracy, cyt.: „małe i ciemne”, a zbiory nieuporządkowane. Ekspozycje były źle ułożone i zaaranżowane. Tymczasem frekwencja była ogromna, dochodząca do 3-3,5 tys. zwiedzających dziennie, co przy takiej obsadzie etatowej muzeum, sprawiało ogromne trudności organizacyjne.

Chcąc zwrócić uwagę przełożonych na problemy, Maria Langdo, nieopatrznie zwróciła uwagę w swoich pismach na dużą wartość zbiorów będących w posiadaniu Muzeum, a jednocześnie, że jest ich za dużo. Pisała, że są to największe zbiory w Polsce i bardzo cenne, np. ptak Kwesal z Ekwadoru, gołębie pióropuszniki z Nowej Gwinei i papugi Nestory z Nowej Zelandii (wszystkie gatunki wyginęły w naturze). Kierowniczka stwierdziła, że zbiory nie mogą być w złych warunkach, w związku z tym dobrze by było przenieść je np. do jakiegoś dużego muzeum w dużym ośrodku lub cyt.: „ewentualnie na miejscu

(w Cieplicach – przy. aut.) starać się o odpowiedni budynek, tym bardziej, że zamek (pałac Schaffgotschów – przyp. aut.), wyremontowany o centralnym ogrzewaniu stoi beczynnie przez cały rok (pałac był początkowo Wojskowym Ośrodkiem Wypoczynkowym, a szykowany był na obiekt dla Kancelarza Rządu – przy. aut.)”.

W 1950 roku zlikwidowano Stację Naukową i Bibliotekę im. J.S. Bandtkego, tj. wywieziono książki i część eksponatów, które do niej należały. W Długim Domu pozostało muzeum. Łącznie zajmowało ono, pod koniec 1950 roku, powierzchnie 512,8 m², w tym 12 sal wystawowych (42,7 m²), pracownie (21 m²), magazyny (47 m²), bibliotekę (20 m²), inne powierzchnie (19,7 m²).

W zbiorach znajdowało się: 4.163 ptaki, 12.615 owadów, 2000 muszli, 7.345 ssaków, ptaków i gadów, 577 militariów, 80 zabytków archeologicznych oraz 293 innych obiektów.

Muzeum w październiku zorganizowało wystawę czasową na temat przyjaźni polsko-radzieckiej. Placówka otwarta była codziennie w godz. 9-13 i 14-16. W ciągu tego tylko roku (od 1950 roku zaczęto prowadzić ewidencję – przy. aut.) Muzeum odwiedziło 207.588 osób (inne dokumenty podają nawet 214.688 osób).

Zgodnie z decyzją Ministra Kultury i Sztuki od stycznia 1951 roku zarząd nad muzeami państwowymi w Polsce, a do takich zaliczało się Państwowe Muzeum w Cieplicach, sprawować miały Muzea Okręgowe (w wypadku Dolnego Śląska było to Muzeum Śląskie we Wrocławiu, dzisiejsze Muzeum Narodowe we Wrocławiu). W pierwszych dniach tego nadzoru zarządzało ono od Muzeum w Cieplicach przedstawienia struktury organizacyjnej.

Muzeum w Cieplicach, za zgodą Muzeum Śląskiego we Wrocławiu, przekazało kilka eksponatów (wypchane ptaki i preparaty w spirytusie) szkołom cieplickim, jako pomoce dydaktyczne, a także kilka egzemplarzy broni jako rekwizyty do Państwowego Teatru Dolnośląskiego w Jeleniej Górze (na pewno były to dwa pistolety – przy. aut.).

Placówka brała też udział (30 stycznia 1951 roku) przy likwidacji Muzeum w Szklarskiej Porębie. Część zbiorów tej ostatniej placówki, miały być wydane przez jej kierownika Buszkę do Muzeum w Cieplicach reprezentowanego przez Marię Langdo (motyle, ptaki egzotyczne, preparaty w spirytusie) oraz do Składnicy Muzealnej w Karpaczu, reprezentowanej przez T. Tyszkiewiczową, przy obecności przedstawiciela Ministra Kultury i Sztuki Dyrektora T. Gostyńskiego.

Stanisław Firszt

O dalszych losach Muzeum i jego zbiorach w części drugiej.

Jak mądrze pożyczać pieniądze

Decyzja o zadłużeniu się musi być zawsze poprzedzona dokładną analizą sytuacji finansowej i dobrze przemyślana. Kredyty – niestety – trzeba spłacać i to terminowo. Projektowana od wielu już lat ustawa o upadłości konsumenckiej nie będzie „ratunkiem” dla osób, które z własnej winy zadłużyły się ponad swoje możliwości spłaty. Upadłość konsumencką będzie mogła ogłosić osoba fizyczna, która wyłącznie z przyczyn losowych znalazła się w trudnej sytuacji. W Jeleniej Górze jest wiele osób, które mając kilka lub kilkanaście różnego rodzaju zobowiązań finansowych, zadłużają się nadal (rekordzistka w krótkim terminie podpisała 24 umowy kredytowe na kwotę ponad 200 tysięcy złotych). Te osoby z całą pewnością nie skorzystają z przywileju ogłoszenia upadłości konsumenckiej (!). Ogłoszenia w prasie czy w Internecie typu „uwalniamy od trudnych długów” to nieuczciwy chwyt reklamowy, który należy traktować z przymrużeniem oka.

Kredyt konsumencki – to pożyczone pieniądze od przedsiębiorcy (banku lub innej instytucji finansowej), na cele bezpośrednio nie związane z działalnością gospodarczą, w kwocie do 80 tysięcy złotych.

Konsument – jako strona słabsza ekonomicznie, jest objęty ochroną prawną określoną w Ustawie o kredycie konsumenckim¹ oraz Ustawie o ochronie niektórych praw konsumentów...². Przepisy zapewniają konsumentowi m.in. prawo do zrezygnowania z umowy (odstąpienia od niej) w terminie 10 dni, bez podawania przyczyn oraz prawo do przedterminowej spłaty zadłużenia. Kredytodawca (bank, instytucja finansowa, spółdzielcze kasy oszczędnościowo-pożyczkowe, sklepy wydające własne karty kredytowe) ma obowiązek szczegółowo poinformować o warunkach udzielanego kredytu i przekazać wszystkie załączniki do umowy (regulaminy, cenniki, itp.).

Przed zawarciem umowy kredytowej, warto sprawdzić wiarygodność kredytodawcy, najlepiej w Krajowym Rejestrze Sądowym (www.ms.gov.pl) lub w idencji działalności gospodarczej pro-

wadzonej w gminie, w której znajduje się siedziba kredytodawcy. Kredytodawca, który nie podaje pełnych danych o sobie (nazwy, adresu, numeru rejestru) jest niewiarygodny.

Znając wysokość potrzebnej kwoty i możliwości jej spłaty, warto porównać oferty rynkowe i wybrać najlepszą, dopasowaną do własnych potrzeb.

Kredyt w rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowym – pozwoli na sfinansowanie Twoich wydatków przekraczających kwotę, która w danej chwili znajduje się na koncie. Karta kredytowa – umożliwi Ci dokonanie płatności na kredyt w ramach przyznanego limitu (karty takie mają często wyznaczony okres, w którym za kredyt nie są naliczane odsetki. Jeśli jednak po tym czasie dług nie zostanie spłacony, posiadacz karty musi zapłacić wysokie odsetki. Jest to jednocześnie najtańszy i najdroższy kredyt). Kredyt gotówkowy – pozwoli na pokrycie Twoich większych wydatków (święta, wakacje). Pożyczka – to odpłatne przekazanie do dyspozycji określonej kwoty pieniędzy, od której nie zawsze naliczane są odsetki. Kredyt ratalny – pozwala sfinansować zakupy i podpisać umowę kredytową w jednym miejscu. Kredyt hipoteczny – na przykład na zakup mieszkania; spłata takiego kredytu jest zabezpieczona hipoteką. Kredyt konsolidacyjny - jeżeli masz kilka kredytów w różnych bankach, musisz pamiętać o różnych ratach w różnych terminach, możesz zamienić je na jeden kredyt, często niżej oprocentowany. Kredytodawca spłaca wszystkie Twoje kredyty a Tobie udziela jednego kredytu na całą kwotę zadłużenia.

Mając wiele różnych ofert warto przeczytać dołączone do nich regulaminy, porównać całkowity koszt kredytu (sumę wszystkich kosztów wraz z odsetkami i prowizjami), porównać oprocentowanie i warunki jego zmiany, sposoby zabezpieczenia kredytu, daty płatności rat, termin na rozpatrzenie wniosku kredytowego, itp.

Wszystkie informacje podawane przez kredytodawcę muszą być jasne, rzetelne, wystarczające do prawidłowego wyboru oferty. Umowa kredytowa musi być zawarta na piśmie i zawierać: dokładne dane stron umowy, wysokość kredytu i oprocentowania, zasady i terminy spłaty, informację o całkowitym koszcie kredytu, sposobie zabezpieczenia, a także informować o uprawnieniu do przedterminowej spłaty kredytu i prawie do odstąpienia od umowy.

¹ Ustawa z dnia 20 lipca 2001 r. – o kredycie konsumenckim (Dz. U. Nr 11, poz.1081).

² Ustawa z dnia 2 marca 2000 r. – o ochronie niektórych praw konsumentów oraz o odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny (Dz. U. Nr 22, poz. 271)

Nigdy nie podpisuj umowy kredytowej bez jej dokładnego przeczytania i upewnienia się, co do znaczenia poszczególnych zapisów!

Szczególnie uważnie należy podchodzić do wszelkiego rodzaju promocji przy udzielaniu kredytów. Dokładnie sprawdź, jaki wpływ ma promocja na pozostałe postanowienia umowy, zastanów się czy możesz spełnić dodatkowo postawione warunki. Jeżeli masz jakiegokolwiek wątpliwości – żądaj wyjaśnień a podpisanie umowy wstrzymaj do jutra. W domu spokojnie przeanalizuj swoją rzeczywistą zdolność do spłaty, ustal, jakie wyrzeczenia pozwolą ci spłacać terminowo zaciągnięte zobowiązanie, zostaw sobie rezerwę finansową na nieprzewidziane wydatki. Przy badaniu zdolności do spłaty zadłużenia ocenia się możliwość spłaty zaciągniętego kredytu wraz z odsetkami w terminach określonych w umowie.

Kredytodawca może wymagać zabezpieczenia spłaty kredytu (poręczenie, weksel, zastaw rejestrowy, blokada środków na rachunku, hipoteka). Kredytodawca może także ubezpieczyć się od niektórych ryzyk; w przypadku śmierci kredytobiorcy, poważnej choroby, utraty pracy, itp., dług zostaje zmniejszony lub spłacony całkowicie. Warto jednak przed podpisaniem umowy kredytowej zapoznać się z ogólnymi warunkami ubezpieczenia.

Już po zawarciu umowy kredytowej można w ciągu 10 dni zmienić swoją decyzję i zrezy-

gnować z udzielonego kredytu. Wystarczy w tym celu złożyć kredytodawcy swoje oświadczenie o odstąpieniu od umowy. Kredytodawca ma obowiązek podać w umowie informację o terminie, sposobie i skutkach odstąpienia od umowy, a także wręczyć mu gotowy wzór oświadczenia.

Jeżeli kredytodawca niewłaściwie wykonuje postanowienia umowy (na przykład nie wypłaca kredytu) masz prawa żądać wyjaśnień i realizacji tych postanowień. Wszelkie reklamacje należy składać na piśmie. Jeżeli bank nie udzieli odpowiedzi na reklamację w terminie 30 dni – możesz skorzystać z pomocy m.in. Arbitra Bankowego (w przypadku SKOK – Spółdzielczego Arbitra Bankowego; w przypadku innych instytucji, zrzeszonych w Konferencji Przedsiębiorstw Finansowych w Polsce³ – Komisji Etyki).

Jeżeli pojawiają się problemy ze spłatą zadłużenia – nie czekaj, nie ukrywaj kłopotów przed kredytodawcą, działaj natychmiast. Skontaktuj się z kredytodawcą i zaproponuj nowy plan spłaty. Kredytodawca jest również zainteresowany w polubownym rozwiązaniu Twoich problemów, bo windykacja jest bardzo kosztowna.

Jadwiga Reder-Sadowska

³ Konferencja Przedsiębiorstw Finansowych w Polsce powstała w 1999 roku. Zrzesza m.in. banki, pośredników finansowych, firmy pożyczkowe. Członkowie KPF działają zgodnie z Zasadami Dobrych Praktyk. (www.kpf.pl)

Z A P R O S Z E N I E

XVI DOROCZNA KONFERENCJA

na temat

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz rówieśniczej

Konferencja winna doprowadzić do spopularyzowania najlepszych doświadczeń z zakresu ochrony dziecka oraz dać ważne impulsy dla dalszej partnerskiej współpracy, a także dokładnie określić zasadnicze problemy ochrony praw dziecka w naszych krajach i sprecyzować wynikające z tego zadania uwzględniające nowe wymagania Unii Europejskiej.

Patronat honorowy:

Wicemarszałek Sejmu RP – Jerzy Szmajdziński • Prezydent Miasta Jeleniej Góry – Marek Obrębalski

**Jelenia Góra 7-8 listopada 2008 r.
Hotel „JAN” Wojcieszycze 231 k. Jeleniej Góry**

Turystyczna Droga Rowerowa z Jeleniej Góry do Karpacza

Propozycja Izersko-Karkonoskiego Towarzystwa Kolarsko-Narciarskiego

Ostatnio pojawiły się w prasie wypowiedzi o zamianie torowiska do Karpacza na turystyczną drogę rowerową. Nie bardzo widzimy jako atrakcję turystyczną, jazdę rowerem po byłym torowisku do tej miejscowości.

Naszym zdaniem, brak walorów turystycznych akurat w tym miejscu, przekreśla zasadność takiego przedsięwzięcia. Nasza propozycja jest w tym zakresie bardziej urozmaicona i atrakcyjna.

Popularną drogą rowerową z Jeleniej Góry dojeżdżamy do Mysłakowic, koło ośrodka wypoczynkowego „Przystań” i dalej leśną, wyasfaltowaną drogą w kierunku Leśnego Banku Genów, dojeżdżamy do wiaduktu. Przejeżdżamy pod nim i jedziemy połą drogą biegnącą nad malowniczą rzeką Łomnica. Wjeżdżamy na mostek wiszący, którego wspierała konstrukcja znajdująca się na wysokości „Restauracji pod skałkami”. Po nim przejeżdżamy już do samego Miłkowa z historycznymi zabytkami. Trzeba zaznaczyć, że na początku XIX w. do tej miejscowości należało Brzeziny Karkonoskie, a w skład majątku wchodziły ponadto: Karpacz, Ściegny, Płóczki, Wilcza Poręba i Głębock.

Obok dworca kolejowego, wyjeżdżamy niedaleko wspaniałego pałacu – obecnie hotel z restauracją „Spiż”. Po lewej stronie wylania

się ruina kościoła ewangelickiego z niszczącą wieżą, a jadąc dalej mijamy kościół parafialny św. Jadwigi, zbudowany w XIV z charakterystycznymi trzema krzyżami pokutnymi oraz na prawo od bramy cmentarnej stojącymi jeszcze resztkami przegierza. Tu droga z lekkim podjazdem wiedzie nas przez sam Miłków, wzdłuż potoku Miłkówka aż na Brzeziny Karkonoskie. Przejeżdżamy niedaleko nieczynnego już zakładu papierniczego i dalej piękną leśną drogą w kanionie rzeki Łomnica, dojeżdżamy do samego Karpacza powyżej dworca PKP. Tu mamy do wyboru zjechać do początku Karpacza tj. na wysokość dworca kolejowego, albo dalej, dość stromą drogą, przejechać obok malowniczych stoków narciarskich, by dotrzeć do Centrum Pulmonologii i Alergologii w Karpaczu. Dalej przejeżdżamy obok toru sanecz-

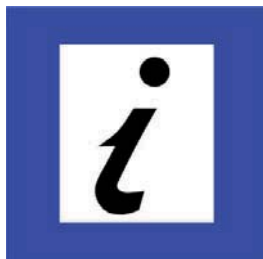

kowego, wyjeżdżając niedaleko Białego Jaru, a tu już możliwość i kierunek dalszej jazdy jest dowolny.

Opisując tę Turystyczną Trasę Drogi Rowerowej, chcemy pokazać walory turystyczne, jakie zostałyby pominięte przez rowerowych turystów, chcących zawitać w nasze strony, a poruszających się po drodze rowerowej wytyczonej właśnie na wymienionym wcześniej torowisku.

*Zbigniew Leszek
fot. Krzysztof Pik*

Aktualności turystyczne

CENTRUM INFORMACJI TURYSTYCZNEJ I KULTURALNEJ

58-500 Jelenia Góra, ul. Bankowa 27
tel. 075 76 76 925, tel./fax 075 76 76 935
www.jeleniagora.pl • e-mail: it@jeleniagora.pl

czynne:

poniedziałek piątek	9.00-18.00
sobota	10.00-14.00
niedziela (VII-IX)	10.00-14.00

Koniec wakacji i koniec lata nie oznacza, że w górach nie ma już nikogo. Poniżej informacje, dla tych, którzy w najbliższym czasie wybiorą się w góry. Uwaga!

W trosce o bezpieczeństwo turystów i w związku ze złym stanem technicznym zostaje zamknięty do odwołania szlak zielony na odcinku od skrzyżowania ze szlakiem czarnym (Petrovka) do Przełęczy Karkonoskiej. Zalecamy obejście zamkniętego odcinka szlaku zielonego szlakiem czarnym (Petrovka) i dalej czerwonym do Przełęczy Karkonoskiej. Jednocześnie informujemy, że ulega zmianie przebieg szlaku czerwonego w okolicach Petrovej Boudy, prosimy o zastosowanie się do zmienionych drogowszkázów.

Karkonoski Park Narodowy informuje, że trwają prace remontowe nawierzchni szlaku turystycznego (zielonego) prowadzącego z Karpacza (okolice Dzikiego Wodospadu), przez Polanę, krawędzią Kotła Wielkiego Stawu, do granicznego szlaku czerwonego.

Zamknięty – DO ODWOŁANIA – będzie odcinek szlaku prowadzący od Polany krawędzią Kotła Wielkiego Stawu do granicznego szlaku czerwonego. Proponujemy obejście szlakiem żółtym, przez Pielgrzymy.

DOBRZE WIEDZIEĆ – LEPIEJ ZNAĆ

Zanim wyruszysz w góry zastanów się, czy posiadasz dostateczne doświadczenie. Przed wyjściem poddaj ocenie stan zdrowia i siły, swoje i towarzyszy, a w szczególności dzieci. Przygotuj wcześniej dokładny plan wycieczki, najlepiej udają się improwizacje... dobrze przygotowane. Poczytaj przewodniki, mapy, skorzystaj z usług informacji turystycznej, wskazówek przewodników górskich, gospodarzy schronisk, miejscowej ludności. W górach szybko i często zmieniają się warunki atmosferyczne, niezbędną jest odzież chroniąca przed złą pogodą i zimnem oraz mocne, wysokie buty na profilowanej podeszwie. Wycho-
dząc na wycieczkę pozostaw w domu, w schronisku czy u znajomych wiadomość o celu i trasie wycieczki oraz godzinę powrotu. W ten prosty sposób zapewnisz sobie szybką pomoc w razie wypadku. Szybkość poruszania dostosuj do możliwości najmniej sprawnego uczestnika wycieczki. „Pożeranie kilometrów” prowadzi niechybnie

do wyczerpania, a poza tym ogranicza możliwość podziwiania uroków górskiego krajobrazu. Uważaj na każdy krok – upadki zdarzają się także w łatwym terenie. Szczególnej ostrożności wymagają trudniejsze partie trasy: strome, mokre i zaśnieżone stoki, płaty śniegu. Nie zbaczaj ze znakowanego szlaku – jest on zwykle poprowadzony optymalnie zarówno pod względem bezpieczeństwa, jak i wysiłku na pokonanie trasy. Nie strącaj kamieni, gdyż narażasz innych turystów na poważne niebezpieczeństwo. Miejsce zagrożone przez spadające kamienie przechodź szybko i uważnie. Decyzja o zawróceniu z drogi to nie hańba, lecz głos rozsądku. Nie wstydź się zawrócenia, gdy załamię się pogoda, nadejdzie mgła lub trasa okaże się zbyt trudna. Szanuj przyrodę, nie hałasuj! Dbaj o czystość i porządek w górach. Usuwając śmieci dajesz dowód swej kultury.

Jeżeli mimo ostrożności zdarzy się wypadek – przede wszystkim zachowaj spokój. Poszkodowanego ułóż w bezpiecznej pozycji, w widocznym miejscu i pod opieką. Przyjętym w górach sygnałem wezwij pomoc GOPR.

WYPOSAŻENIE APTECZKI MINIMUM ZALECANE PRZEZ KOMISJĘ LEKARSKĄ GOPR

Wykaz podstawowych materiałów jakie powinna zawierać apteczka pierwszej pomocy. Zadbaj aby zawsze w razie potrzeby wszystkie przedmioty były czyste (jałowe) i posiadały daty ważności leków. Należy przyjąć za obowiązek posiadania apteczki przez grupy zorganizowane (apel do organizatorów wycieczek, nie tylko w góry).

W apteczce powinny znajdować się w razie potrzeby specjalne leki pierwszej pomocy zażywane przez osoby o przewlekłym stanie chorobowym.

opaska elastyczna – 3 szt.
chusta trójkątna – 1 szt.
opaska muslinowa – 3 szt.
gaza wyjałowiona 0.5 x 0.5 m. – 1 szt.
gaziki wyjałowione – 5 szt.
woda utleniona – 1 buteleczka
plaster z opatrunkiem – 5 szt.
rękawiczki gumowe – 1 para
płachta metalizowana RNC – 1 szt (termiczny koc ratunkowy)
środek przeciwbólowy – 1 op. (paracetamol)
węgiel (Carbo med.) – 1 op.

VII. MIĘDZYNARODOWY
KROKUS JAZZ 2008

FESTIWAL
14 - 16 listopada 2008 Jelenia Góra
Jeleniogórskie Centrum Kultury ul. Bankowa 28/30
bilety - sekretariat JCK

Christoph Titz Band

14 listopada

15 listopada

Marcin

EWa Bem

Masilewski Trio

14 listopada

16 listopada

www.krokusjazz.pl

Festiwal dofinansowano ze środków Miasta Jelenia Góra oraz Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego

organizator

patronat
medialny

sponsor

fundatorzy nagród

